

Thai Textile & Apparel

Vol.3 No.16 / 2009
trade magazine for textile & apparel industry

ISSN 1906-0149

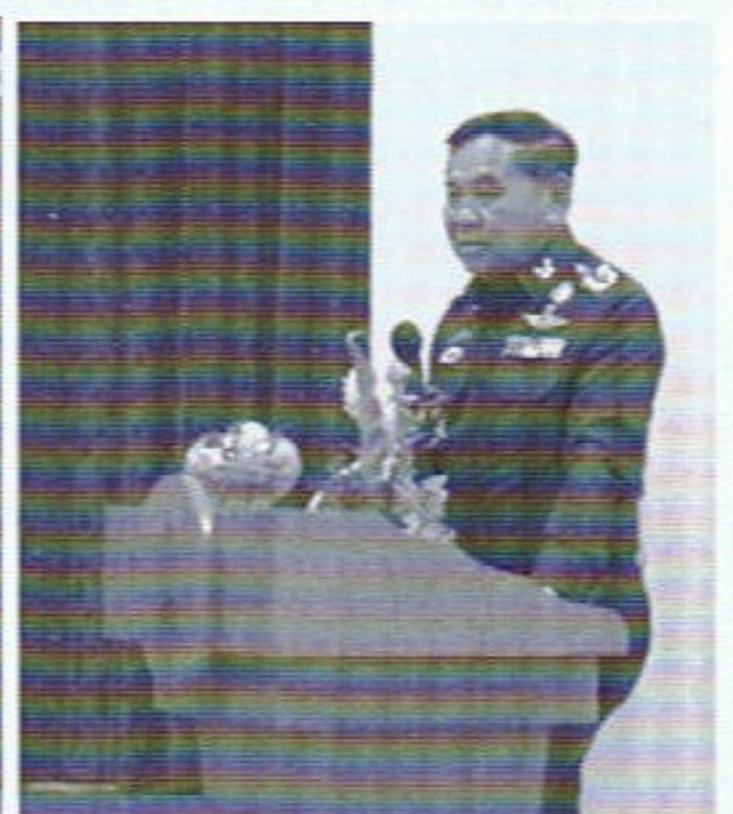
- อาจารย์แม่...
ขอบอรรถาภิธาน
สิ่งทอไทย
- คิม บ๋วน ฉั่น
บนเส้นทางค้าผ้า

การสัมมนาทางวิชาการด้านสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ประจำปี 2552

พิธีเปิดการสัมมนาวิชาการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มประจำปี 2552 เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2552

ณ ห้องประชุม อาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปทุมธานี

แต่อาจารย์แม่...
ผู้บุกเบิกการศึกษาสิ่งทอไทย

สุภาพสตรีวัย 90 ท่านผู้นี้เธอใช้ชีวิตกว่าก่อนชีวิตเพื่ออุทิศตนในการผลิตบุคลากรด้านสิ่งทอแก่ประเทศไทยโดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย แม้จะผ่านวัยเกษียณแล้วก็ตาม แต่ด้วยจิตวิญญาณของการเป็นครูที่มีแต่ให้ ท่านจึงยังคงทำหน้าที่เป็นอาจารย์พิเศษสอนหนังสือนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งทอ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รัตนบุรี ปทุมธานี ในวิชา Fabric Structure และ Material Management สุภาพสตรีท่านนั้นก็คือ ศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต ครูของชาวสิ่งทอไทย

ทราบว่า อจ. เป็นผู้ริเริ่มให้มีการเรียนการสอนภาควิชาสิ่งทอในประเทศไทย

ก่อนหน้านั้นมีโรงเรียนทอผ้า ช่างทอโพธาราม ราชบุรี ที่เดียวในประเทศไทยที่สอนการทอผ้า การย้อม ซึ่งเป็นการสอนแบบท่องจำไม่ได้เชิงวิชาการ ฉะนั้นจึงมีแนวคิดที่เราควรจะมีสถานศึกษาที่สอนทางด้านสิ่งทอเพื่อผลิตบุคลากรที่สามารถรองรับงานในอุตสาหกรรมได้ เพราะสมัยนั้นอุตสาหกรรมสิ่งทอกำลังบูมมาก เป็นช่วงที่ประเทศเรากำลังเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรมาเป็นสินค้าอุตสาหกรรม และสิ่งทอคืออุตสาหกรรมนั้น

แต่นอกเหนืออื่นใด สาเหตุสำคัญที่สุดคือ ขณะนั้นเป็นช่วงที่ญี่ปุ่นต้องการกำจัดเครื่องจักรเก่าในประเทศและต้องการหาแหล่งที่จะนำมาขายทิ้ง จึงได้ชักชวนคนไทยตั้งโรงงานและช่วยโอกาสขายเครื่องจักรของเขา และแม้จะเป็นลักษณะการร่วมทุน แต่งานด้านเทคนิคที่ต้องอาศัยทักษะความรู้ยังเป็นทีมเทคนิคจากญี่ปุ่นหรือไต้หวัน เพราะตอนนั้นคนไทยยังไม่มีความรู้ด้านสิ่งทอ และก็ไม่มีการถ่ายทอดความรู้ให้คนไทยด้วย เรามีหน้าที่แค่ขายแรงงานเท่านั้น ซึ่งได้ค่าตอบแทนต่ำ

ด้วยเลื่อมใสศรัทธาและความรู้สึกว่ามีไม่ยุติธรรมสำหรับคนไทย จึงมีความคิดที่จะให้มีการเรียนการสอนสิ่งทอเพื่อให้อุตสาหกรรมเติบโตได้อย่างยั่งยืนด้วยความสามารถที่พึ่งพาตนเองได้ จึงนำความคิดนี้ไปเสนอต่อผู้ใหญ่ซึ่งก็คือรัฐมนตรีการศึกษายุคสมัยนั้น ซึ่งท่านก็เห็นด้วยกับแนวคิดและอนุญาตให้เปิดภาควิชาสิ่งทอได้ โดยให้เป็นภาควิชาในคณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ชื่อเดิม วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา) และนั่นก็คือจุดเริ่มต้นของการศึกษาด้านสิ่งทอของไทย

ในยุคเริ่มต้นมีอุปสรรคหรือความพร้อมอย่างไรบ้าง

อุปกรณ์การสอนค่ะ เรามีแต่ซอลค์กับกระดานเท่านั้นในยุคเริ่มต้นแต่นั้นก็ไม่ใช่อุปสรรคที่จะทำให้เลิกนะ จึงคิดหาทางจะไปขอใช้เครื่องมือเครื่องมือกับหน่วยรัฐ และไปปรึกษากับอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งท่านก็ให้ทางกองอุตสาหกรรมสิ่งทอประสานงานในเรื่องนี้ ทำให้เด็กของเราสามารถรู้จักและใช้เครื่องมือเครื่องมือที่เหมือนกับในโรงงานได้จริง ฉะนั้นถ้ามีชั่วโมงเรียนที่ต้องใช้เครื่องจักรนักศึกษาก็ต้องนั่งรถเมล์ไปเรียนที่กองฯ กัน

ปรัชญาในการดำเนินชีวิตของศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต

“คิดว่า เราอยู่ที่นี้จนกระทั่งตลอดชีวิต ดังนั้นเราตั้งใจจะทำงานแล้วต้องทำให้ดีที่สุด และอยู่ทำงานจนกว่าจะทำได้สำเร็จให้ได้”

หลังจากนั้นก็ยังมีห้องแล็บ ซึ่งห้องแล็บสมัยนั้นก็เป็นเพียงตึกยกพื้นมีประตูและหน้าต่างรอบเพื่อไว้สำหรับเครื่องมือเครื่องมือในอนาคต หรือเวลาทำย้อมทำพิมพ์กันด้วยเครื่องมือที่สามารถหาได้ จะเห็นว่าเป็นการเรียนอย่างประหยัดมาก

ถึงจุดหนึ่งครุคิดว่าเราควรจะต้องช่วยเหลือตัวเองด้วยการหาเงินเข้าภาควิชา เพราะลำพังงบประมาณเข้ามาคงใช้เวลานาน จึงคิดว่าน่าจะเอาผ้าที่นักศึกษาฝึกพิมพ์ ฝึกย้อมมาให้กับทางภาควิชาคหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าบ้าง ดอกไม้ประดิษฐ์บ้าง เพื่อนำไปขายในงานศิลปหัตถกรรมที่วังสราญรมย์ ซึ่งถือเป็นงานใหญ่ประจำปีในสมัยนั้น ปรากฏว่าคนมาเดินงานชื่นชมมาก ทำให้ขายหมดอย่างรวดเร็วก่อนที่งานจะปิดอีก แต่ที่ตกลงกว่านั้นพบว่า สินค้าของเราได้ถูกนำไปลอกเลียนแบบและไปวางขายแถวสามย่านต่างๆ ที่งานยังไม่ปิดเลย นี่แสดงให้เห็นว่าคนไทยเรามีความสามารถด้านการลอกเลียนแบบชนิดหาตัวจับยากมานานแล้ว

การนำสินค้ามาวางขายนอกจากทำรายได้แล้วยังเสมือนการประชาสัมพันธ์ให้คนที่มาในงานรู้จักกับภาควิชาสิ่งทอโดยเฉพาะเจ้าของโรงงานสิ่งทอซึ่งได้ขอซื้อผ้าไปและได้ยื่นข้อเสนอในการรับซื้อผ้าทุกปีก่อนวันงาน ซึ่งช่วยให้เราได้รับราคาที่สูงกว่าการขายในงาน

ในที่สุดเมื่อเรามีเงินเก็บมากพอ จึงตั้งใจจะซื้อเครื่องย้อมสีอัตโนมัติของพาราวิเนเซอร์ จากญี่ปุ่น แต่ด้วยความโชคดีที่ครูพูดภาษาญี่ปุ่นได้เพราะสำเร็จการศึกษาจากประเทศญี่ปุ่น ทางเจ้าหน้าที่จากพาราวิเนเซอร์ก็ประหลาดใจและได้พาครูไปพบกับเทคนิคเชี่ยลที่โรงงาน ซึ่งเขาก็ดีใจมากที่เราพูดภาษาของเขาได้ แทนที่จะขายให้เราแต่เขากลับมอบเครื่องให้เปล่าโดยเอาเครื่องสาธิตที่ไม่ใช้แล้วมาให้ และนั่นก็คืออุปกรณ์การเรียนการสอนชิ้นแรกของภาควิชาฯ

ด้วยช่วงนั้นนักลงทุนจากญี่ปุ่นเข้ามาในไทยเยอะมาก การที่อาจารย์สำเร็จการศึกษาจากญี่ปุ่นจึงช่วยให้สามารถสื่อสารกับชาวญี่ปุ่นได้

อาจารย์ศึกษาด้านใดที่ญี่ปุ่น

ครูเรียนที่ Nippon Yoshidai Kuggo โตเกียว สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยสตรีล้วนที่สอนเกี่ยวกับการเป็นกุลสตรี เช่น การย้อมผ้า พิมพ์ผ้า ซักผ้า ฯลฯ จึงทำให้รู้เรื่องเกี่ยวกับผ้า แต่กว่าจะได้เข้าเรียนก็เผชิญกับอุปสรรคเนื่องจากหลักสูตรการศึกษาต่างกัน เช่น สมัยนั้นหลักสูตรของไทยระดับมัธยมใช้เวลา 8 ปี แต่ที่ญี่ปุ่น 12 ปี ทางมหาวิทยาลัยจึงไม่อนุญาตให้เรียน ครูจึงตัดสินใจเดินทางไปหารัฐมนตรีกระทรวงศึกษาของญี่ปุ่น เพื่อให้ท่านช่วยแก้ปัญหาให้กับเรา ทั้งๆ ที่ไม่รู้จักกันมาก่อน พอไปถึงก็บอกกับหน้าห้องว่าเราเป็นคนไทยต้องการมาศึกษาที่นี่แต่ทางมหาวิทยาลัยไม่ยอมรับฟังจึงอยากให้ผู้ใหญ่ช่วยแก้ไขปัญหานี้ให้ ซึ่งท่านก็อนุญาตให้เข้าพบ ครูก็เล่าปัญหาให้ท่านฟัง ท่านจึงสั่งการให้ทางมหาวิทยาลัยรับครูเข้าเรียนได้ในที่สุด

เมื่อสำเร็จจากญี่ปุ่นแล้วก็มารับราชการเป็นครูที่โรงเรียนการเรือน สอนดุสิต ได้รับเงินเดือน 110 บาท/เดือน กระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 โรงเรียนการเรือนถูกย้ายให้ไปอยู่ต่างจังหวัด ซึ่งครูไม่สามารถย้ายตามเพราะลูกยังเล็กอยู่จึงลาออกจากราชการ เพื่ออยู่บ้านเลี้ยงลูกกระทั่งทางเทคนิคกรุงเทพฯ เปิดสอนคณะคหกรรมศาสตร์ จึงกลับไปรับราชการต่อ จากนั้นก็ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขา Textile Technology จาก Wayne State University จากสหรัฐอเมริกา สำเร็จแล้วก็กลับมาสอนเด็กต่อกระทั่งเปิดภาควิชาสิ่งทอตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น

นอกจากการจัดตั้งภาควิชาสิ่งทอระดับปริญญาตรีแล้วยังเปิดให้มีการสอนในระดับ Higher Diploma

ตอนแรกตั้งใจว่าจะเปิดระดับปริญญาโทแต่เนื่องจากเทคนิคกรุงเทพฯ เป็นสถาบันหรือ Institute ไม่ใช่ University จึงไม่สามารถเปิดได้ เราทำได้แค่หลักสูตรที่อยู่เหนือระดับปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าปริญญาโทที่เรียกว่า Higher Diploma ซึ่งตั้งใจจะเปิดสอนเพียง 3 รุ่นเท่านั้น เพื่อให้เด็กที่จบออกมา กลับมาปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์สอนนักศึกษาต่อไป

และการเปิดระดับ Higher Diploma เราไม่ใช้งบประมาณจากรัฐเลย เป็นเงินที่ได้รับบริจาคจากภาคเอกชนทั้งหมดซึ่งท่านเหล่านี้เห็นความสำคัญของการศึกษาที่จะมาช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย เงินบริจาคก้อนนี้เราได้ว่าจ้างบุคลากรที่เป็นชาวต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงประมาณ 500,000 บาทต่อท่าน แต่ด้วยหลักการที่ไม่ได้ทำเพื่อการค้าแต่ทำเพื่อเติมเต็มความรู้ให้นักศึกษา ดังนั้นจึงคิดค่าน่วยกิตกับนักศึกษาเพียง 1,000 บาทต่อหน่วยกิตเท่านั้น อย่างไรก็ตามเมื่อได้เปิดสอนได้ 3 รุ่นแล้วก็ปิดหลักสูตรไม่มีการสอนต่อ แต่เงินบริจาคยังเหลืออยู่อีกประมาณ 50,000 บาท ครูจึงจะบริจาคเข้ามูลนิธิฯ สำหรับกิจกรรมและเป็นทุนการศึกษาให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป

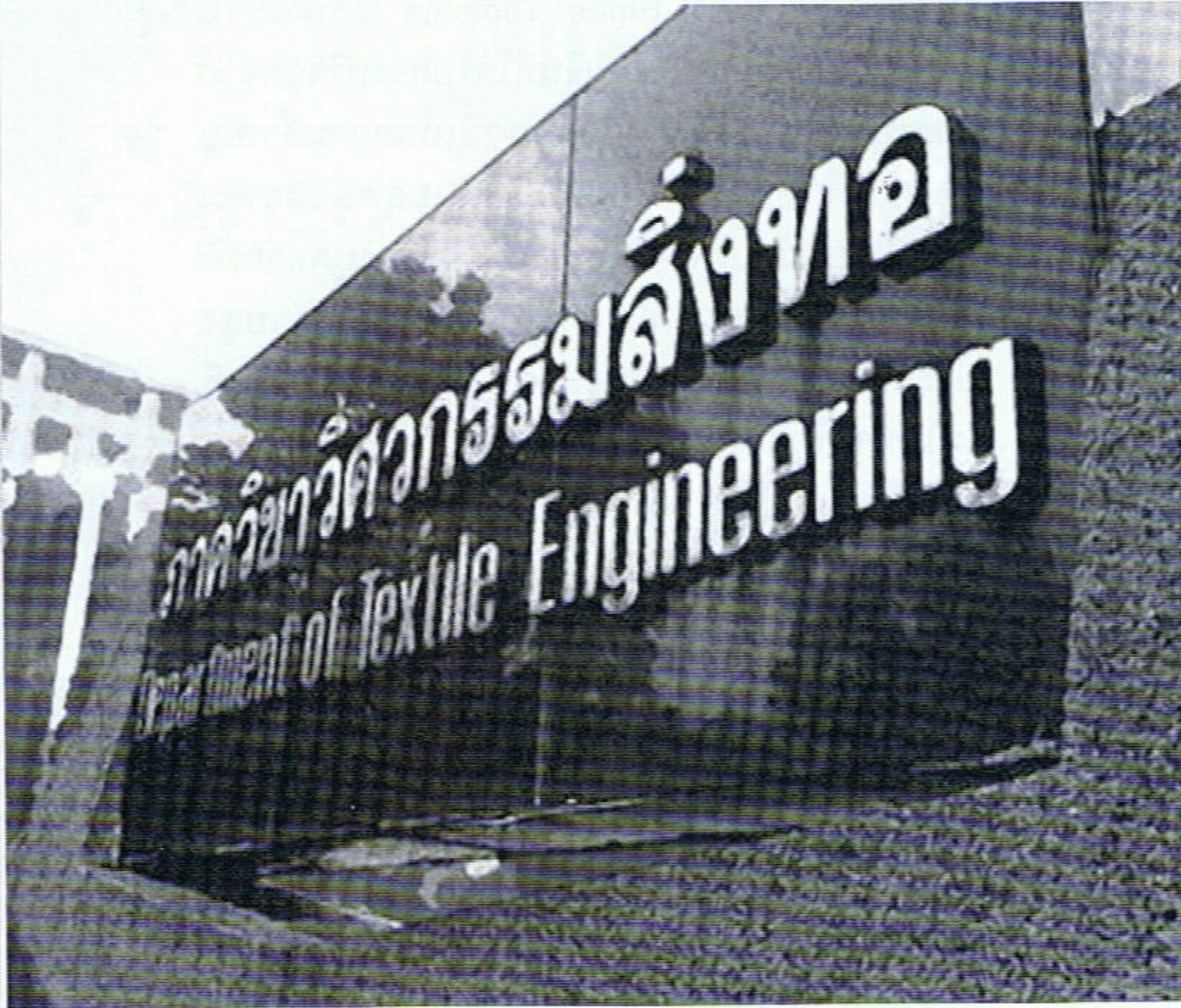
อุตสาหกรรมสิ่งทอในวันนี้เป็นยุคก้าวสู่การเป็นผู้ผลิตสินค้าคุณภาพ อาจารย์มีความเห็นอย่างไรกับวิธีที่จะก้าวไปให้ถึง

ครูคิดว่าการที่เราจะไปสู่การผลิตสินค้าคุณภาพ จะต้องอาศัยงานวิจัยเป็นหลัก ซึ่งการทำงานวิจัยนั้นจะต้องอาศัยองค์ความรู้ที่มาก ดังนั้นในสถานบันการศึกษาอาจารย์จะต้องค้นคว้าและศึกษาให้มากๆ ทั้งเพื่อสอนนักศึกษาและนำไปสร้างงานวิจัยและยกระดับขององค์ความรู้สิ่งทอให้ประเทศได้ หรือแนะนำเอกชนในการผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ ออกสู่ตลาด ที่สำคัญงานวิจัยทำคนเดียวไม่ได้ ต้องอาศัยการทำงานเป็นหมู่เป็นคณะเพราะจะได้ไอเดียที่หลากหลายและคิดนอกกรอบออกไป

เมื่อก่อนครูเคยทำงานวิจัยเส้นใยจากใบสับปะรด ด้วยเกิดแนวคิดที่จะช่วยเหลือเกษตรกรปลูกสับปะรดโดยคิดว่าถ้าเราลองเอาใบสับปะรดที่ชาวไร่ทิ้งแล้วมาสร้างมูลค่าด้วยการทำเป็นเส้นใยคงจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น จึงไปปรึกษากับทางกระทรวงเกษตร ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือถึงขนาดจะปลูกสับปะรดให้เป็นไร่ แต่ครูบอกไปว่า ไม่เอาฉันจะเอาใบสับปะรดจากชาวไร่ไม่ต้องปลูก

อาจกล่าวได้ว่าเกือบชีวิตถึงชีวิตของ อจ. ท่านสร้างบุคลากรคุณภาพแก่อุตสาหกรรมสิ่งทอมากกว่าก่อนชีวิต สิ่งที่ถูกใจมากที่สุดในฐานะผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาและผู้ร่วมบุกเบิกอุตสาหกรรมสิ่งทอคือ

สิ่งแรกก็คือ การช่วยให้ประเทศของเราไม่เป็นที่พึ่งเครื่องจักรเก่าจากญี่ปุ่นเพียงอย่างเดียว

ภาพโดย: โสภณ วัฒนศิริ

และสามารถต่อรองให้ญี่ปุ่นถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับคนไทยไม่ใช่ขายแต่ค่าแรงราคาต่ำอย่างเดียว สิ่งที่สองคือ การเป็นคนที่มีความอดทนไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคที่มาขวางหน้า ซึ่งบุคลิกนี้ได้มาจากการไปศึกษาที่ญี่ปุ่น วัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นเขาสอนให้รักชาติและอดทนซึ่งได้ถ่ายทอดมาสู่ครูด้วย ดังนั้นตลอดชีวิตของครูแม่เผชิญกับอุปสรรคมากมาย แต่ด้วยความอดทนไม่ยอมแพ้จึงผ่านมาได้ และสุดท้ายคือความซื่อสัตย์เราต้องมีความสุจริตต่อหน้าที่ตนเองไม่คิดคด เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ชีวิตของเราตกต่ำไม่เจริญ

ทั้ง 3 สิ่งนี้คือ แนวทางของการทำหน้าที่ครูสอนหนังสือที่มีศักดิ์ศรีและภาคภูมิใจในฐานะครูคนหนึ่ง

กว่า 60 ปี ของศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต ที่ปฏิบัติหน้าที่เรือจ้างและมุ่งมั่นพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย เมล็ดพันธุ์ที่ท่านได้หว่านไว้กว่าครึ่งชีวิตได้ผลิดอกออกผลอย่างงดงามในปัจจุบัน แต่ด้วยวัยที่ล่วงเลยจนครบ 90 ปี ท่านจึงตัดสินใจปลดระวางอาชีพครูให้แก่คนสิ่งทอในสิ้นปีการศึกษา 2552 นี้ แต่ตำนานของท่านได้กลายเป็นหน้าหนึ่งในประวัติศาสตร์ของสิ่งทอไทย ■

ศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต

เกิด เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2462 ภูมิลำเนาเดิม จังหวัดจันทบุรี
ปัจจุบันอายุ 90 ปี นับถือศาสนาพุทธ

บิดา ขุนจินาณัติบริหาร

มารดา นางช้อย ภาคสุวรรณ ทั้งบิดาและมารดามีอาชีพค้าขาย

สมรส พันโท สมัยศึก ไสละสูต

การศึกษา

จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นต้นจากโรงเรียนประจำจังหวัดศรีอยุธยาสุรินทร์ เมื่อปี พ.ศ. 2475 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสายปัญญาจนสำเร็จการศึกษา จากนั้นเดินทางไปศึกษา ณ ประเทศญี่ปุ่น สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ จาก Nippon YoshiDai Kuggo โตเกียว ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2498 เริ่มรับราชการที่วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ ในฐานะอาจารย์ชั่วคราว ในปี 2499 ได้บรรจุเข้าเป็นอาจารย์ประจำ ในปี พ.ศ. 2501 ได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเครื่องแต่งกาย ต่อมาได้เดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท (M.A.) สาขา Textile Technology จาก Wayne State University ประเทศสหรัฐอเมริกาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา จากนั้นในปี พ.ศ. 2508 ทำการวิจัยเรื่อง Wayn and Means of Girls Vocation Education ที่ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และญี่ปุ่น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 อ.อัจฉราพร ไสละสูต รักษาการหัวหน้าแผนกอุตสาหกรรมสิ่งทอ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2518 แผนกวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอยกฐานะขึ้นเป็นคณะ ท่านจึงดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่ง

ในระหว่างนั้นเองท่านได้เข้ารับการอบรมเรื่องการบริหาร การศึกษา สาขาอุตสาหกรรมสิ่งทอ และการย้อม- ตกแต่ง และทดสอบสิ่งทอที่ Bradford University พ.ศ. 2519 ไปดูงานเรื่องการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ และ อบรมเรื่องการควบคุมคุณภาพสิ่งทอที่โตเกียว ประเทศ ญี่ปุ่น ในระหว่างปี พ.ศ. 2518-2523 อาจารย์อัจฉราพร ไสละสูต ได้ดำรงตำแหน่งต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็น การดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมเคมีและสิ่ง ทอ (อุตสาหกรรมศาสตร์เดิม) คณะวิศวกรรมศาสตร์, รักษาการหัวหน้าแผนกวิชาเคมีสิ่งทอ เป็นเวลา 14 เดือน, เป็นผู้เชี่ยวชาญการวิชาคหกรรมศาสตร์ ในปลาย ปี พ.ศ. 2523 ได้ไปดูงานและเข้ารับการอบรมเรื่องการ จัดการศึกษาอุตสาหกรรมสิ่งทอและการวิจัยสิ่งทอที่ ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์และฮ่องกง

อ.อัจฉราพร ไสละสูต ได้ออกจากราชการเพื่อรับ ราชการในฐานะสูงอายุ (เกษียณอายุราชการ) ในเดือน กันยายน พ.ศ. 2523 หลังจากนั้นท่านยังได้ทำการศึกษา และพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมสิ่งทออย่างต่อเนื่องซึ่งมี ผลงานทางด้านวิชาการและการวิจัยอีกมากมายไม่ว่า การผลิตใยจากใบสับปะรด และการใช้ประโยชน์ทางสิ่ง ทอ ได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนการวิจัยจากสภาวิจัย แห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2522-2524 เป็นเงินปีละ 56,150 บาท (ห้าหมื่นหกพันหนึ่งร้อยห้าสิบบาทถ้วน) งานวิจัยโครงการระยะที่ 2 โครงการพิเศษการผลิต เส้นใยจากสับปะรด และการใช้ประโยชน์ทางสิ่งทอ ระยะที่ 2 การออกแบบและการผลิตเครื่องปั่นเส้นใย สับปะรดกำลังจัดสร้างเครื่องต้นแบบ เป็นที่ปรึกษางาน วิจัยโครงการ การใช้ประโยชน์เศษไหม (The Utilization of Waste Silk) เป็นที่ปรึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านสิ่งทอ กระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับแผนงานและโครงการวิจัยต่างๆ ของภาควิชา วิศวกรรมเคมีและสิ่งทอ ช่วยแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอนสาขาต่างๆ ของภาควิชาวิศวกรรม เคมีและสิ่งทอช่วยวางแผนสำหรับการปรับปรุงและแก้ไข การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของ อุตสาหกรรม จึงได้รับพระราชโองการแต่งตั้งเป็น ศาสตราจารย์พิเศษในปี พ.ศ. 2525 ขณะเดียวกันยังเป็น ที่ปรึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาหรือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในปัจจุบัน ท่านอาจารย์ยังคงสอนหนังสืออยู่ที่ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล คลองหก ปทุมธานี สอนลูกศิษย์จบมาหลายรุ่น จนกระทั่งศิษย์เก่าได้รวมตัวกันก่อตั้งเป็นมูลนิธิขึ้นมา

เพื่อประกาศเกียรติคุณ และพระคุณของท่านอาจารย์ที่มีต่อ อุตสาหกรรมสิ่งทอไทย ชื่อ “มูลนิธิศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต” ก่อตั้งเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2542

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เคยได้รับ พระราชทาน

พ.ศ. 2502	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	(บ.ม.)
พ.ศ. 2506	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	(บ.ช.)
พ.ศ. 2508	จักรยาภรณ์มงกุฎไทย	(จ.ม.)
พ.ศ. 2511	ตริตราภรณ์มงกุฎไทย	(ต.ม.)
พ.ศ. 2514	ตริตราภรณ์ช้างเผือก	(ต.ช.)
พ.ศ. 2521	ทิวติยาภรณ์มงกุฎไทย	(ท.ม.)
พ.ศ. 2527	ทิวติยาภรณ์ช้างเผือก	(ท.ช.)
พ.ศ. 2531	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	(ป.ม.)

ปรัชญาในการดำเนินชีวิตบอ

ศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต

“คิดว่า เราอยู่ที่นี้จนกระทั่งตลอดชีวิต ดังนั้น เราตั้งใจจะทำงาน แล้วต้องทำให้ดีที่สุด และอยู่ทำงานจนกว่าจะทำให้สำเร็จให้ได้”

ขอแสดงความยินดี ในโอกาสพิเศษครบรอบ 90 ปี ศาสตราจารย์ (พิเศษ) อัจฉราพร ไสละสูต

Products:

Thai Traditional Fabric
Printed, Dobby Design, Plain
Men's Wear, Home Decoration

INTERPRON TEXTILES CO., LTD.

Office: 99 Moo. 9, Soi Thairomklao, Kanjanapisek Rd.,
Tumbon Bangmuang, Ampur Bangyai, Nonthaburi 11140
Tel: 662- 9039930-1 Fax: 662- 903-9932
Factory: 29-31 Udomsiri Rd., Na-Maung, Ampur Maung,
Ratchaburi 70000
Tel: 66-32-321-005, 66-32-321-340, 66-89-993-9379
Fax: 66-32-321-341
website:www.iptextiles.com e-mail:info@iptextiles.com,
interprontextile@hotmail.com

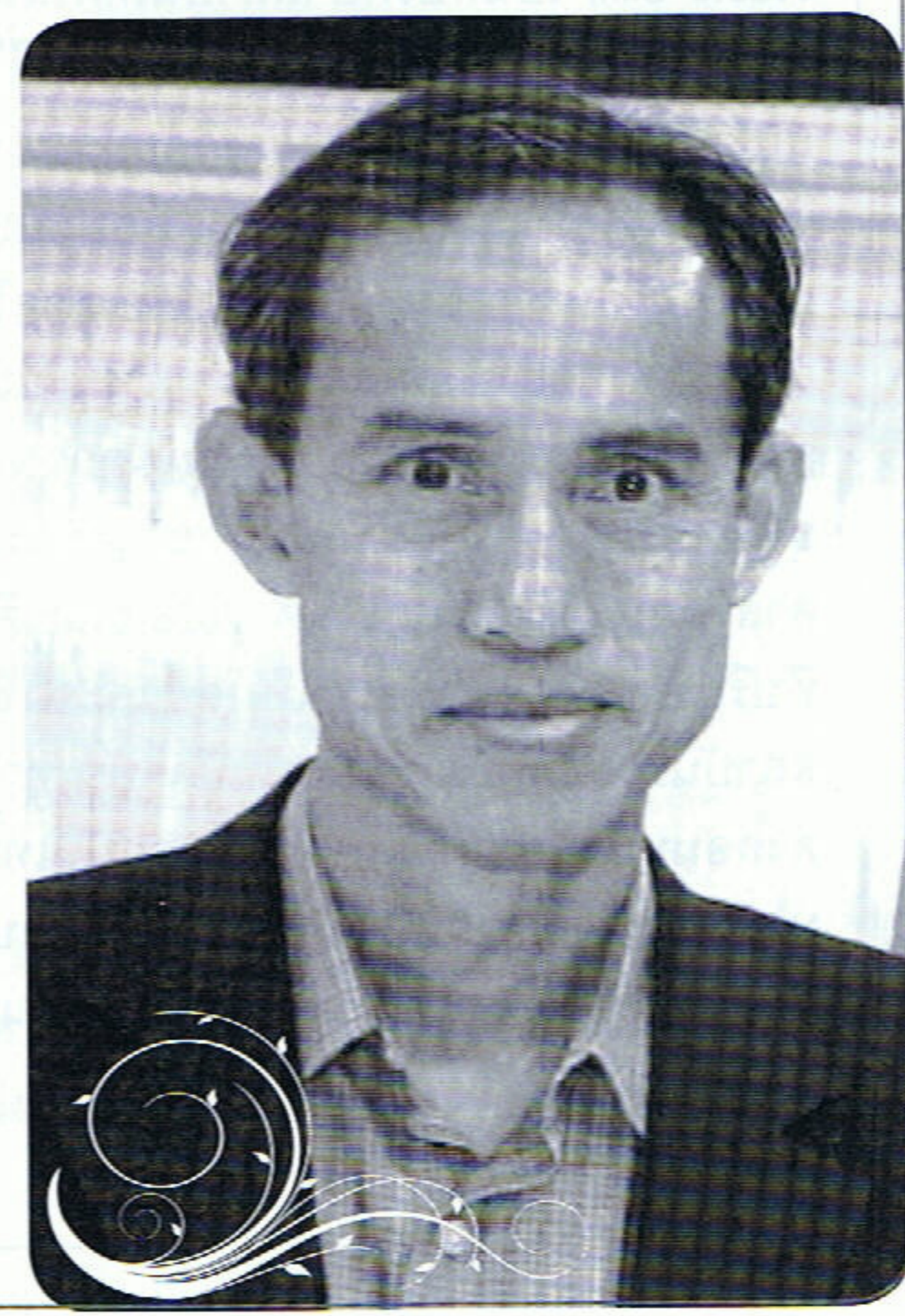
การวางรากฐานก่อสร้างอาคารเป็นงานที่ยาก ต้องใช้เวลาและมองไม่ค่อยเห็นงาน สภาพบริเวณโดยรอบก็เต็มไปด้วยเศษหิน ปูน เต็มไปหมด เมื่อฐานรากมั่นคง การก่อสร้างก็รุดหน้าไปได้รวดเร็ว คนวางรากฐานจึงเปรียบเสมือนปิดทองหลังพระ การวางรากฐานงานก่อสร้างนับว่ายากแล้ว แต่ที่ยากยิ่งกว่า คือ การวางรากฐานทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาทางด้านสิ่งทอ เนื่องจากเป็นศาสตร์เฉพาะทางที่ผู้คนโดยทั่วไปไม่รู้จัก ย้อนหลังไป 40 ปี การที่ครูผู้หญิงตัวเล็กๆ คนหนึ่งที่ไม่ได้มีตำแหน่งทางราชการใหญ่โตอะไรเลย ได้สังเกตเห็นการณ์ไกล (หรือจะเรียกว่ามีวิสัยทัศน์ที่นิยมพูดกัน) ว่าประเทศไทยจะต้องเป็นแหล่งผลิตทางด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอที่รุ่งเรือง ครูคนนี้เห็นดังตาทิพย์ การที่อุตสาหกรรมจะเจริญได้ต้องเริ่มต้นที่การศึกษา จึงได้เริ่มต้นวางรากฐานการศึกษาทางด้านสิ่งทอที่วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ หรือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพในปัจจุบัน 40 ปีผ่านไป สิ่งที่ครูวางรากฐานไว้ได้ผลิตลูกศิษย์จำนวนมาก ถึงแม้ว่าลูกศิษย์ทั้งหมดของครูจะไม่ใช่ว่าเด็กเรียนเก่งนักในสายตาของสังคมทั่วไป แต่ขอให้ครูภูมิใจว่าลูกศิษย์เหล่านี้ เป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอจนเจริญรุ่งเรืองถึงทุกวันนี้ ในฐานะลูกศิษย์คนหนึ่ง ได้มีโอกาสรำเรียนวิชากับครู ขอเชิดชูความดีทั้งปวงที่ได้สร้างไว้กับสังคมการศึกษาของไทย ครูผู้ซึ่งมีคุณูปการต่อวงการสิ่งทอ คือ ศาสตราจารย์ (พิเศษ) อัจฉราพร ไสละสูต

ด้วยความเคารพ
นายสาธิต พุทธชัยยงค์
(รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย)

**บทความพิเศษ บอ บนายลาอิต ฮีประเสริฐ
นายกสมาคมศิษย์เก่าสืบทอเทคนิคกรุงเทพ**

ในโอกาสพิเศษครบรอบ 90 ปี ศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต ศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต เป็นผู้ที่ถูกเบิกการศึกษาทางด้านสิ่งทอให้กับประเทศไทย เมื่อ 40 กว่าปีที่ผ่านมากับวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ ปัจจุบันเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ซึ่งนับได้ว่าเป็นปูชนียบุคคลทางด้านสิ่งทอเลยทีเดียวน และยังคงทำหน้าที่สอน ให้คำปรึกษากับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีอย่างต่อเนื่อง ผมได้เข้าเรียนด้านเคมีสิ่งทอเมื่อปี 2516 ในขณะที่อุตสาหกรรมสิ่งทอได้เริ่มเข้ามามีบทบาทต่อเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นเรื่อยๆ นั้น ก็ยังไม่เข้าใจและสับสนว่าเมื่อจบการศึกษาออกมาแล้ว จะเข้าไปทำงานในฐานะของช่างเทคนิคอย่างไร โชคดีได้มีโอกาสทำงานร่วมกับท่านอาจารย์ที่เทคนิคกรุงเทพ อยู่เป็นเวลาเกือบแปดปี ท่านได้ให้ความเอ็นดู แนะนำ และส่งเสริมให้เราได้เพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง ในสมัยนั้นตำราด้านสิ่งทอยังมีน้อยมาก ท่านก็อนุเคราะห์ให้ยืมตำราด้านสิ่งทอเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากมายหลายเล่ม และเมื่อได้เข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมนี้โดยตรงแล้ว ท่านเป็นเหมือน “ห้องสมุดเคลื่อนที่” ที่ให้พวกเราศิษย์เก่าทั้งหลายได้ถามปัญหาข้อข้องใจทางด้านเทคนิคได้ตลอดเวลา และด้วยความใกล้ชิดความปรารถนาดีที่มีต่อศิษย์ จึงทำให้พวกเราพร้อมใจเรียกท่านเป็น “แม่” อีกฐานะหนึ่ง พวกเราที่ได้มีโอกาสเข้ามา

ทำงานในอุตสาหกรรมด้านนี้และสะสมประสบการณ์ต่างๆ เป็นเวลาหลายปี ก็ได้กลับไปเยี่ยมเยียนและเลี้ยงสังสรรค์กับท่านเป็นระยะๆ นานกว่า 30 ปี และแลกเปลี่ยนความรู้กับท่าน ก็พบว่าท่านนั้น ทันสมัย และติดตามการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีเช่นเดียวกันแม้ท่านอายุกว่า 90 ปี ท่านยังมีสุขภาพแข็งแรง ความจำยังดีอยู่ พุดคุยได้สนุกสนานเป็นกันเองกับลูกศิษย์เหมือนเดิม ถึงแม้ว่าปัจจุบันมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านสิ่งทอไปอย่างมากมาย แต่หลักการพื้นฐานที่พวกเราได้เรียนรู้จากท่าน จากสถาบันช่วยให้พวกเราที่ได้ประกอบอาชีพ

ในอุตสาหกรรมนี้ ระลึกถึงคุณงามความดีของท่านตลอดมา และได้ช่วยกันจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าสิ่งทอเทคนิคกรุงเทพ และมูลนิธิศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต ขึ้นเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาด้านสิ่งทอ ดำเนินกิจกรรมสานต่อปณิธานของท่านอาจารย์ที่มีต่อวงการศึกษาด้านสิ่งทอของเมืองไทยต่อไป

นายสาธิต อธิประเสริฐ
นายกสมาคมศิษย์เก่าสิ่งทอเทคนิคกรุงเทพ

จากใจ

ย้อนไปเมื่อสมัยประมาณ 40 กว่าปีก่อน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ได้มีการส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมทำการผลิต เพื่อทดแทนการนำเข้าและส่งเสริมการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศ ทำให้ได้เงินตราต่างประเทศ และสร้างการจ้างงานเป็นจำนวนมาก อุตสาหกรรมสิ่งทอในช่วงนั้นจึงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยการลงทุนจากนักลงทุนทั้งในประเทศและนักลงทุนจากต่างประเทศ มีการสร้างโรงงานนำเข้าเครื่องจักร ทำให้สามารถผลิตได้เป็นจำนวนมากๆ รวมทั้งการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศ เนื่องจากความขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญด้านสิ่งทอ

ด้วยวิสัยทัศน์ของท่าน ศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต ที่เห็นปัญหาความขาดแคลนทางด้านบุคลากร ท่านจึงได้ริเริ่มจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเกี่ยวกับสิ่งทอในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อผลิตช่างเทคนิคให้กับภาคอุตสาหกรรมที่วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ ซึ่งเป็นสถาบันแห่งแรกในประเทศไทยที่เปิดการสอนวิชานี้

ผมได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาในแผนกเคมีสิ่งทอ รุ่นที่ 6 จึงเป็นช่วงแรกๆ ของการจัดตั้งคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ เนื่องจากเป็นคณะที่เกิดขึ้นใหม่ จึงยังขาดแคลนในหลายๆ ด้าน ทั้งสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และบุคลากร แต่ด้วยความที่ท่านเป็นนักต่อสู้ และมีความมุ่งมั่น ถึงแม้จะมีอุปสรรค แต่ท่านก็ได้รับการสนับสนุน และความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากภาครัฐ และได้รับความร่วมมือในการรับนักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติงานจากภาคเอกชน จึงทำให้มีผู้สำเร็จการศึกษา ทำงานอยู่ในภาครัฐ ภาคเอกชน และเป็นเจ้าของกิจการมากมาย ซึ่งต่อมาท่านได้มีส่วนสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนวิชาทางด้านสิ่งทอในอีกหลายสถาบัน

ปัจจุบัน ท่านยังคงทำหน้าที่อาจารย์พิเศษ สอนนักเรียนรุ่นใหม่ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ท่านมีความสุข และภาคภูมิใจที่ได้เห็นนักศึกษาประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ท่านจึงเป็นที่เคารพนับถือ เป็นบุคคลสำคัญ มีพระคุณต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอ

คุณดำรงค์ สวัสดิ์วราห์กุล
เคมีสิ่งทอรุ่นที่ 6
จาก Jim Thompson

อาจารย์แม่ของวงการสิ่งทอ

ศาสตราจารย์พิเศษ อัจฉราพร ไสละสูต เป็นปูชนียบุคคลทางการศึกษา อาจารย์เสียสละทิ้งครอบครัวจากลูกเล็กๆ นั่งเรือไปศึกษาต่างประเทศแล้วกลับมาก่อตั้งสถานศึกษาทางสิ่งทอ ท่านขนหนังสือมาให้พวกเราเยอะมากถึงขนาดที่สามารถตั้งห้องสมุดได้ อาจารย์เป็นผู้เขียนตำราภาษาไทยให้นักศึกษาใช้ประกอบการเรียนเป็นคนแรก

อาจารย์ก่อตั้งสถานศึกษาทางด้านสิ่งทอ จาก ปวช. ปวส. ปริญญาตรี จนมาถึง ปริญญาโท ทุกวันนี้ อาจารย์ก็ยังมาสอนนักศึกษาที่เรียกท่านว่า อาจารย์ยาย ท่านนั่งรถเข็น แต่เตรียมการสอนเอง หาตัวอย่างผ้า ตัดผ้าไว้ให้นักศึกษาเอง ไม่เคยสั่งให้คนอื่นทำแทน ทุกครั้งที่อาจารย์เข้าสอนท่านจะให้ความรู้เต็มที่ถ่ายทอดประสบการณ์ที่อาจารย์ได้พบจากภาคอุตสาหกรรม อาจารย์ไม่เคยบอกว่า อาจารย์เก่ง แต่กลับพูดว่า ครูเรียนรู้จากการทำงานจริง ท่านเป็นผู้ที่มีเหตุมีผลมาก

อาจารย์ช่วยเหลือภาควิชามาตลอด ช่วยหาทุนให้พวกเราได้ไปเรียน ไปฝึกอบรม ซื้อเครื่องมือเครื่องมือต่างๆ อาจารย์ไม่ได้ทำเพื่อตัวเอง อาจารย์ต้องการให้พวกเรามีความรู้เยอะๆ จะได้ถ่ายทอดให้คนรุ่นใหม่ๆ

อาจารย์เป็นคนที่ทันสมัย เพราะอาจารย์รับฟังข่าวสารตลอด อาจารย์อ่านหนังสือและเขียนหนังสือ แม้จนทุกวันนี้ที่อาจารย์นั่งรถเข็นมาสอนนักศึกษา ถึงแม้ว่าอาจารย์ไม่ใช่คอมพิวเตอร์ หรือ ดู Internet แต่อาจารย์รับข่าวสารได้ก่อนใคร

อาจารย์เป็นผู้ที่ใส่ใจในเรื่องสารทุกข์สุกดิบของผู้ร่วมงาน ท่านจำทุกคนได้ อาจารย์พร้อมที่จะคุยกับทุกคน อาจารย์จะวางงานที่ทำอยู่แล้วคุยกับเราทุกเรื่อง ใครที่

มีครอบครัวแล้ว อาจารย์ก็จะไม่ลืมที่จะถามถึงครอบครัวเขาเหล่านั้นในการสนทนาเลย

อาจารย์เป็นคนแต่งตัวงาม เรียบร้อย ยิ้มง่าย ไม่ถือตัว ไม่เรื่องมากใดๆ เลย ใครจัดอาหารจัดขนมให้ท่าน ท่านก็จะบอก “ขอบใจจ๊ะ” ท่านรับของทุกคนไม่ว่าของถูกของแพง อาจารย์รับน้ำใจทุกคน และในเทศกาลปีใหม่ อาจารย์จะมีของขวัญมาให้พวกเราเสมอ หลายครั้งที่อาจารย์จะมีผลไม้จากเมืองจันทร์ที่อร่อยมากๆ มาฝาก อาจารย์ให้แต่ของดีๆ เสมอ

ในฐานะลูกศิษย์ เรารู้สึกซาบซึ้งในความดี ความเสียสละ และมีน้ำใจของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง เรารู้สึกว่า ท่านเป็นผู้ใหญ่คนหนึ่งในครอบครัว เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของเราชาวสิ่งทอ สมกับที่ทุกคนยกย่องท่านเป็นอาจารย์แม่ของวงการสิ่งทอ ถ้าไม่มีแม่ก็ไม่มีลูกฉันใด ถ้าไม่มีอาจารย์แม่ก็คงไม่มีการศึกษาด้านสิ่งทอ

ดร.ปลื้มจิตต์ เตชธรรมรักษ์

อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมสิ่งทอ

คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แต่อาจารย์อัจฉราพร ก็เคารพ

เมื่อกล่าวถึงพัฒนาการของบุคคลโดยเฉพาะพัฒนาการเพื่อประกอบวิชาชีพทางด้านสิ่งทอแล้วนั้น บทบาทของอาจารย์แม่ในฐานะ role model เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามีอิทธิพลต่อความคิดและแนวทางดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพของผู้เป็นลูกศิษย์แบบอย่างอันดี ตลอดจนความเคารพที่สังคมมีต่อความดีของอาจารย์ ทำให้ผู้เป็นศิษย์มองเห็นถึงแนวทางที่ควรปฏิบัติ ตลอดจนเป็นกำลังใจในการประกอบวิชาชีพในทางอันควร ดังนั้นอาจารย์ที่ดีจึงถือเป็นบุญกุศลยิ่งใหญ่สำหรับสังคม สำหรับผมแล้ว อ.อัจฉราพรเป็นอาจารย์ที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดปฏิบัติ และเป็นกำลังใจในการทำงานอย่างมากที่สุดผู้หนึ่ง

ผมเริ่มรู้จักอาจารย์ตอนอาจารย์เกษียณอายุราชการแล้ว ซึ่งอาจารย์ได้มาเป็นทีปรึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ชื่อในขณะนั้น) และต่อมาก็รู้จักอาจารย์มากขึ้นเมื่อมาปฏิบัติงานในภาควิชาวิศวกรรมสิ่งทอ สาขาวิศวกรรมเครื่องนุ่งห่ม ผมมีความรู้สึกเสียตายเป็นที่ไม่มีโอกาสได้เรียนกับอาจารย์ในขณะที่ผมเป็นนักศึกษามากนัก เพราะในช่วงเวลาที่ผมปฏิบัติงาน อาจารย์ไม่ได้มาปฏิบัติงานประจำที่ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งทอแล้ว อย่างไรก็ตามแม้จะมีโอกาสได้สัมผัสกับการสอนของอาจารย์ไม่กี่ครั้ง ในขณะที่อาจารย์มาสอนในชั่วโมง ผมก็เริ่มมีความประทับใจในความละเอียดถี่ถ้วนในการสอน ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกระดับตั้งแต่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไปจนถึงชั้นปีที่ 4 โดยที่อาจารย์จะคอยดูแลให้ทุกคนได้รับความรู้ตามสมควรแก่พื้นฐานของตนรับแนวทางการสอนที่ดี ผู้ที่มาฟังการสนทนาก็จะได้รับความรู้กลับไปอย่างพอเหมาะพอดิบกับพื้นฐานความรู้ของตนเอง จนเมื่อผมมาปฏิบัติงานในสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องนุ่งห่ม มีการเปลี่ยนแปลงเร็วมากและมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เมื่ออาจารย์ได้รับเชิญไปบรรยาย เรื่องใด ผู้ที่เข้าฟังก็จะแน่ใจได้ว่าจะได้รับฟังเรื่องราวที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์เสมอ

เนื่องในโอกาสอันเป็นมงคลที่อาจารย์ของพวกเรามีอายุครบ 90 ปีในคราวนี้ ผมขอโน้มมแสดงความยินดีแก่อาจารย์ผู้เป็นที่รัก เคารพ และเปรียบเสมือนประกาศกร้าวนำทาง ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้อาจารย์มีความสุข สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เป็นที่พึ่งและหลักชัย แก่ชาวสิ่งทอทั้งหลายต่อไป

กฤษณ์ พุ่มเฟื่อง

อาจารย์ระดับ 7

สาขาวิศวกรรมเครื่องนุ่งห่ม

ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งทอ คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี